

## **MAN IN HET ZADEL**

**PAUL VAN HOFF**

# **MAN IN HET ZADEL**

60.000 kilometer vrijheid



Uitgeverij Brandt  
Amsterdam 2014

Voor Santiago & Sebastian, mijn Mannetjes.  
In herinnering aan Frederik August Wempe, mijn pa.

## **DEEL 1**

# **Noord-Amerika**

*'We're all cousins, dude'*  
Brian Lawrence, Fairbanks, Alaska

Copyright © Paul van Hooff 2014  
Omslag: Studio Jan de Boer  
Beeld omslag: Paul van Hooff  
Foto auteur: Nigel Nicholson  
Typografie: Zeno Carpentier Alting  
NUR 320/463  
ISBN 978-94-92037-06-0

# 1

**E**en gure wind zwiepte over de parkeerplaats voor de aankomsthal van Anchorage Airport. Van de stroom reizigers van vlucht AA304 uit Denver was alleen ik nog over. In de verte galmde de sirene van een autoalarm. Een kromgebogen kruier duwde een rij karretjes voort. Hij knikte vriendelijk naar me.

Een dag voor mijn vertrek uit Amsterdam had ik een stapelbed besproken in Jason's International Youth Hostel. De eigenaar, Jason, zou me oppikken. Maar hij was er niet. En het liep tegen middernacht. Twintig uur lang had ik opgevouwen gezeten in een krappe vliegtuigstoel. Mijn lijf was stijf van vermoeidheid. Ik stak mijn nek diep in de kraag van mijn motorjas en wachtte af. Alaska. Koud, dacht ik vooraf. En verdomd. *Koud.*

Ik wachtte een uur, maar dat kon me niet schelen.

Eindelijk zag ik een fourwheeldrive de parkeerplaats opdraaien. Ik stak mijn hand op. De chauffeur stopte vlak voor me. Het passagiersraampje schoof open. Een man met een breed, Aziatisch gezicht stelde zich voor als Jason. Snel schoof ik mijn bagage in de achterbak en stapte in.

'Goede vlucht gehad,' vroeg hij plichtmatig.

'Niet echt,' mompelde ik. 'Maar het is geweldig om hier te zijn.'

Zwijgend reden we door Anchorage. Het was vroeg in mei. Hier was de winter net voorbij. De wind joeg het overgebleven strooizand over het asfalt. De radio stond zacht-

jes aan. Met een snik in haar stem zong een countryzangeres over een verloren liefde.

Ik leunde met mijn hoofd tegen het passagiersraampje. Hier begon mijn avontuur, een tocht met de motorfiets via de westkust van Anchorage naar Ushuaia, de zuidelijkste startpunt van Argentinië. Als ik op de kaart in een rechte lijn zou kunnen afdalen, staat de teller op 17.848 kilometer. Als ik ging zwerven over de continenten, kon dat aantal zo oplopen tot het driedubbele. Mijn reisgenoot was een witte Moto Guzzi V7 uit 1975. *Guus* stond nog ergens in een loods in Rotterdam en zou vijf dagen later volgen met een vrachtvliegtuig.

Jason's International Youth Hostel stond even buiten het centrum van Anchorage. Het terrein werd omheind door een hoge houten schutting. Dat stelde me gerust: de Guzzi zou straks veilig staan. Na de incheck sjuowde ik mijn loodzware aluminium zijkoffers naar de slaapzaal. Jason dreunde de huisregels op: geen drugs, geen harde muziek, geen vrouwen.

Op de zaal lagen drie ronkende kerels. Er hingen drie gele oliepakken aan de muur. Vissers, nam ik aan, op verlof van een tocht op de ruige Beringzee. Voorzichtig schoof ik een gordijn opzij en keek naar buiten. Het was twee uur 's nachts en nog altijd licht. In de winter moet je hier niet zijn, met temperaturen van gemiddeld min twintig en bergen sneeuw in de straten. Ik ging op bed liggen en bond mijn slaapmasker uit het vliegtuig voor. Als een blok viel ik in slaap, met mijn kleren nog aan.

De volgende ochtend dwaalde ik door Anchorage. Nauwelijks hoogbouw, brede avenues en shopping malls. In de verte zag ik bergen met ruige, witte pieken. Een man knoopte in zijn voortuin de stars and stripes aan een vlag-

genmast en hees hem plechtstatig, met korte tussenposen, naar de top. Waarschijnlijk was hij trots op zijn vlag en was het een dagelijks ritueel. Op een parkeerterrein rommelde een zestiger in witte shorts met zijn camera. 'Come on, John,' snauwde zijn vrouw achter het stuur van een fraai gerestaureerde klassieke cabriolet. 'We haven't got all day!'

Hier, in de straten van Anchorage, begon het besef door te dringen. I did it. Ik had mijn luxe maar stressvolle leven in Amsterdam ingeruild voor een road trip van onbepaalde duur. In mijn jaszak had ik nog een beduimd visitekaartje. *Paul van Hooff, freelance schrijvend journalist*. Jarenlang was ik voor tal van bladen blijven jakkeren van de ene naar de andere schrijfklus. Nu was ik hier, 41, en ik voelde me zo licht als een veertje.

I did it.

Een stadsplattegrond had ik niet op zak. Dat was iets voor toeristen. Ik had besloten me tijdens mijn reis door geen enkele roadmap of gps te laten leiden. Als ik alsmaar naar beneden zou rijden, kwam ik vanzelf wel een keer in Ushuaia aan. En mocht ik het spoor bijster raken, dan kon ik gewoon naar de weg vragen. Dan maak je tenminste contact met mensen en wie weet wat daar uit voortkomt. Ik stak een avenue over. Een loeiende brandweerwagen kwam me tegemoet. Zwaar overhangend ging hij de hoek om.

Tegen vijven was ik weer terug bij Jason's. Schuin tegenover het hostel was een Wal-Mart. *We sell for less*, stond er boven de ingang. Ik liep de schuifdeur door. Met stomme verwondering keek ik om me heen. Dit was met recht een super-markt: zelfs de Makro in Amsterdam paste drie keer in dit gebouw. Zwervend langs de schappen stond ik plotseling op de wapenafdeling. In een lange vitrine lagen Colts en Bushmaster automatische geweren. En: de Magnum .45 van Dirty Harry.

*It can blow your head clean off.*

Duizend dollar. Hoe voelde dat nou, zo'n handkanon?

Ik wenkte de verkoopster. Met een glimlach opende ze de vitrine en legde het zware, geoliede wapen in mijn handen. Ik streek langs de loop en keek als Clint door het vizier, met één oog dichtgeknepen.

*Make my day, punk.*

Ik durfde de trekker niet eens over te halen. Volgens de verkoopster kon ik als Europeaan ook een wapen kopen. Ik twijfelde, heel even.

Even later liep de Dutch biker, de onversneden avonturier, de held van Guzzi-minnend Nederland, de Wal-Mart weer uit. Met twee nieuwe onderbroeken. Boxershorts. Donkerblauw.

Door de jetlag viel ik bijna om van vermoeidheid. Eigenlijk wilde ik slapen, maar het was nog dag. Om aan het nieuwe ritme te wennen, moest ik op de been blijven. Ik zat in de tuin van het hostel, op de betonnen treden voor de ingang, en rekte me uit. Naast me lagen twee rugzakken – er waren kennelijk meer gasten gearriveerd. Het rook naar de lente. Het gras was nog maar pas gemaaid. In potten stonden witte rozen en gele chrysanten.

Ik zag een jonge vrouw, verdiept in een boek. Donker haar, Delftsblauwe ogen, modieus brilletje. Ze lag languit op een schommelbank die ze met haar linkervoet zachtjes liet wiegen. Ze keek even op en glimlachte. Ik glimlachte terug.

'Wat lees je?' vroeg ik.

'Under the Volcano. Malcolm Lowry.'

*Iemand wierp hem een dode hond na in het ravijn.*

Ze keek me verbaasd aan.

'Dat is de laatste regel van jouw boek,' zei ik. 'Wat mij

betreft een van de mooiste slotzinnen in de literatuur.'

Ze sloeg haar boek dicht en kwam naast me zitten. Mijn vermoeidheid was op slag verdwenen. Kordaat stak ze een hand naar me uit. 'Mischa. Wat brengt jou in Anchorage?'

Ik vertelde over mijn reisplannen.

'Cool,' zei ze.

Mischa kwam uit Tel Aviv. Na haar actieve dienst in het Israëliësche leger wilde ze reizen, ook om de shit te vergeten. Met 'shit' doelde ze vast op het conflict met de Palestijnen. Ze leek me hooguit vijfentwintig. Alaska was geen bewuste keuze geweest, vertelde ze, maar het gevolg van een achteloos geworpen dartpijl op de wereldkaart die in het hoge noorden was blijven steken. 'Alsof de goden het zo voor me beslist hadden,' zei ze. 'I love it here. Ben hier al drie maanden. Heb je het Noorderlicht al gezien? Net hemels vuurwerk.' Ze blies een haarlok uit haar gezicht. 'Pfff. Ik wil écht nooit meer terug naar Israël.'

Ze zei het op een manier die deed vermoeden dat het eind van haar verblijf in Alaska aanstaande was. Dat klopte. Over twee weken vloog ze naar huis: het geld was op. 'Ik kom terug,' zei ze vastbesloten. 'Ik wil hier husky's gaan opleiden tot sledehonden.'

Het was even stil.

'Wat is jouw doel?' vroeg ze.

'Heelhuids aankomen,' zei ik.

'Zoek je onderweg dan niet iets?'

'Welnee. Ik leef met de dag. Ik zie wel.'

Zoeken. In Nederland had ik jarenlang niets anders gedaan. Altijd op zoek en God mocht weten waar naar. Nu was ik nog geen twee dagen onderweg en verkondigde met volle overgave het Evangelie van de Happy Biker, zonder nog een kilometer te hebben gereden. Op een merkwaardige manier was ik erg content met mezelf.

Mischa vond me dapper. 'Vrij zijn kost geld,' zei ze zakelijk. 'Waar ga je van leven?'

Goede vraag.

'Ik heb twaalfduizend euro op zak. Voor een jaar reizen. Ik kan altijd nog bijverdienen met het schrijven van journalistieke verhalen voor kranten, tijdschriften en motorbladen.' Ik keek haar sluw aan. 'En: ik heb nóg een troef achter de hand. Ik ga in Alaska naar goud zoeken. Op mijn hurken aan de oever van een rivier, loerend in mijn pannetje naar scherven goud. Romantiek ten top. Niks voor jou?'

Ze grinnikte en schudde vol ongeloof haar hoofd.

'Vergis je niet,' zei ik. 'Arme sloebers zijn in de vorige eeuw van de ene op de andere dag steenrijk geworden!'

'In de vorige eeuw, ja.'

'Het goud ligt in Alaska voor het oprapen,' denderde ik door. 'Je moet alleen weten wáár je zoekt.'

'Precies.'

'Luister. De Inca- en Quechua-indianen in de Andes geloven dat het goud in de grond zich alleen openbaart aan wie het voorbestemd is. Voor alle anderen gaat het edelmetaal op de loop. Letterlijk.'

'Voor jou blijft dat goud natuurlijk braaf op z'n plek zitten.'

'Ik voorzie een glanzende toekomst. Typisch geval van karma.'

Ze schaterlachte. Ik vond haar leuk.

Ik had dorst. Mischa wist een slijterij in de buurt. Met lichte tred liep ze voor me uit, af en toe een vrolijk tussenstapje makend, alsof ze de maat niet kon houden. De supermarkt had tralies voor de ingang. Met twee handen in haar kontzakken keek Mischa op haar tenen de winkel in. Even was ik afgeleid door haar rode slipje, zichtbaar boven de rand van haar spijkerbroek.

'Bier of wijn?' vroeg ze.

'We zijn in Alaska,' zei ik. 'Bier dus.'

Ik rekende een sixpack Budweiser af. We liepen terug naar het hostel. Het was al laat. De tuin hadden we voor onszelf. Op de schommelbank dronken we de blikjes langzaam leeg. Ze kroop met opgetrokken knieën tegen me aan. Ik sloeg een arm om haar heen.

*Her place or mine. Hers.*

Ik stond in Mischa's kamer, die ze deelde met Steve, een boswachter uit Fairbanks op verlof. Van Steve had ze geen last, zei ze, al kon hij snurken als een cirkelzaag. 'Hij is naar zijn vriendin. Meestal komt hij dan pas 's ochtends vroeg terug.'

Ze sloiep boven in een stapelbed. Lenig besteeg ze het trapje. Liggend, met een hand onder haar hoofd, keek ze me aan. 'Kom je nog naast me liggen?'

Ik trok mijn bergschoenen uit en beklom nogal onhandig het trapje. Mischa lachte toen ik mijn hoofd tegen het plafond stootte. Aan de muurzijde ging ik naast haar liggen. Er was nauwelijks plek. Op het plafond, vlakbij mijn gezicht, las ik een tekst: *Eli, Eli, lama sabachtani*. Het was met een dunne viltstift geschreven.

Ik vroeg Mischa wat het betekende.

Ze giechelde. 'Heer, o Heer, waarom hebt u mij verlaten? Ik had liefdesverdriet. Een vriendje uit het leger. Ben al over hem heen, hoor.'

Ze keek me aan, met haar Delftsblauwe kijkers. Een bé-tje loensend. Ik wilde wat zeggen. Ze legde haar wijsvinger op mijn mond en begon me te zoenen. De bril zat in de weg. Ik lachte. Ze gaf me een plagerig klapje in mijn gezicht. De bril borg ze op in de koker die onder haar hoofdkussen lag. 'Heb je condooms bij je?' vroeg ze.

'Die liggen in mijn kamer.'

Nadenkend stak ze het puntje van haar wijsvinger in

haar mond, klom het trapje af, rommelde wat in haar rugzak en kwam weer naast me liggen. We kleedden ons uit. Mischa had stevige, witte borsten en een smalle taille. Een balletlichaam. Haar kruis was gladgeschoren. Voorzichtig begon ik aan een tepel te zuigen. Mischa zuchtte en wreef door mijn haar.

Ik ging rechtop zitten om het rubber om mijn pik te rollen. Plotseling zwaaide de deur open. Een blonde kerel in een witte kabeltrui stond als aan de grond genageld in de opening. Ik voelde me als een puber die bij het masturberen betrapt wordt door zijn moeder.

Mischa proestte het uit. 'Steve! Hij is zo klaar hoor.'

'Five minutes,' zei Steve bozig. Behoorlijk hard trok hij de deur achter zich dicht.

'Hoe snel ben je?' vroeg Mischa.

Na iets meer dan vijf minuten gaf ik Mischa een afscheidskus. Haar gezicht was rood van opwinding.

Steve stond in de gang met zijn armen over elkaar tegen de muur te leunen. Ik wenste hem een goede nachtrust.

Mischa was voor een paar dagen vertrokken om zeearenden te bekijken op het schiereiland Seward. Ik hing rond in het hostel. Aan de wand bij de receptie hing een landkaart van Alaska. Ik was er al verschillende keren langsgegaan, nu bleef ik staan. Zeeën, kuststroken, bergketens, natuurparken, pompstations, pijpleidingen, havenplaatsen en olievelden – ik zag van alles, maar geen wegen. Barrow was de noordelijkste stad op de kaart. Nog geen karrenspoor liep er naar toe.

Alaska, ongeveer zo groot als West-Europa, leek voor de Guzzi zo goed als onbegaanbaar. Ik bestudeerde de kaart nauwgezet. Ik had een highway over het hoofd gezien, die van Anchorage naar Fairbanks, in het noorden. Hij liep

zelfs door tot aan het plaatsje Livengood, nog noordelijker. Dat schoot op. En dan liep er nog een spoor tot aan de Arctische oceaan. Sta je dan niet praktisch op de Noordpool?

Ik had nooit stilgestaan bij de mogelijkheid van een pool tot pool-reis. De weg naar het uiterste noorden van Amerika verdween in de oceaan. Ik moest me strekken om de plaatsnaam te kunnen lezen. Deadhorse. Mooie plek om ansichtkaarten naar familie en vrienden te sturen. *Deadhorse*, het was de naam van een westernstadje. Een shoot-out in een saloon. *This town ain't big enough for the both of us, Charlie*.

Naast de kaart stond een computer. Na enig gegoogle bleek Deadhorse niet bepaald het idyllische decor voor een western te zijn. Het gehucht lag midden in de olievelden van Prudhoe Bay. Arbeiders werkten daar om toerbeurten om olie te winnen. Drank en wapens waren verboden. En het was koud. Bikkelkoud. Tot min veertig.

De weg er naartoe heette de Dalton highway: onverhard, zeventienhonderd kilometer lang en hoofdzakelijk bereiden door vrachtwagens die de oliemannen bevoorraden. Op de route waren slechts drie mogelijkheden om te tanken. Het grootste dorp aan de weg heette Wiseman. Populatie: 25 zielen. Aan het einde van de Dalton highway maak je een u-turn en keer je over dezelfde route weer terug.

'Deadhorse?' hoorde ik achter me. 'Wil je naar Deadhorse?' Het was Jason, de eigenaar. Hij klonk verontrust.

'Het ziet er wel naar uit,' zei ik. 'Alleen die naam al.'

'Don't do it, Dutchy. Je kent die streek niet. Het is te vroeg in het seizoen. Niets is open. Geen kampeerplek, geen hulppost – waarschijnlijk zijn zelfs de benzinepompen nog dicht. Don't do it.'

Ik haalde een biertje uit de ijskast en liep de tuin in. Vijf jaar kende ik mijn Guzzi. In al die jaren had hij me niet één keer laten staan. Maar een zomerse ronde langs



de Amsterdamse grachten is van een andere orde dan een ellenlang onverhard spoor door de wildernis van Alaska.

Bevriende motorkenners hadden me uitgelachen. En mij daarna in volle overtuiging voor gek verklaard. Hoe goed ik de motor ook liet prepareren, nooit zou hij zo'n lange tocht over het Amerikaanse continent kunnen volbrengen. Een klassieke Italiaanse motorfiets heeft veel onderhoud nodig. Ik mocht dan een begaafd motorrijder zijn, van techniek wist ik vrijwel niets. Behalve twee reservebougies, twee bougiekapjes, een koppelingskabel, een gaskabel, twee setjes reservelampjes en wat schroefjes en boutjes had ik dan ook geen reserveonderdelen meegenomen. Maar ik had een onverklaarbaar groot vertrouwen in de motor. Ik nam een slok bier. Ik zou wel zien waar het schip strandde. Nee, aanmeerde.

Mischa was nog op Seward. Daar bleef ze, voorlopig. Met lichte spijt concludeerde ik dat onze liaison wel erg tijdelijk was geweest. Maar de Guzzi was onderweg, die hing nu ergens tussen hemel en aarde. Om de tijd te doden werkte ik mijn weblog bij. Via guzzigalore.nl wilde ik een soort reisjournaal maken voor vrienden en familie.

Op de vijfde dag in Anchorage kondigde ik mijn reis naar Deadhorse aan.

*Ik heb mijn reisplan aangepast. Op de kaart ben ik Deadhorse tegengekomen, je weet wel, dat plaatsje in het noordelijkste noorden van Alaska, aan de Arctische oceaan. Ik sta dan op het dak van de wereld, een passend begin voor mijn reis door de Amerika's. Om er te komen moet ik een zeventhonderd kilometer lang modderspoor over, dwars door de wildernis. Bear country! Guus voelt zich sterk en heeft er zin in. Hals und beinbruch!*

Een dag later kreeg ik het bevrijdende mailtje van de douane. De Guzzi was gearriveerd, morgen kon ik hem ophalen. Eindelijk. Nog een bericht. Van Sjaak Lucassen, de bekendste Nederlandse motorreiziger. Die bleek óók in Anchorage te zijn. Hij schreef dat hij Alaska gebruikte als springplank voor een avontuur door Siberië. Zijn motorfiets was al op transport, hij vertrok overmorgen. 'Trek in een biertje?'

Ik kon het nauwelijks geloven.

*R1 Sjaak.*

Februari 2002. Avonturier Sjaak Lucassen verliet Nederland voor een soloreis rond de wereld op een Yamaha R1 sportmotor. Ik interviewde hem voor een motorblad. Wat mij van dat gesprek nog het meest was bijgebleven was mijn afgunst: hij had het lef om alles achter zich te laten en gewoon te gáán. Ik durfde zoiets niet. Nog niet. En nu zou uitgerekend Sjaak Lucassen mij zijn zegen geven?

We ontmoetten elkaar nog dezelfde dag in mijn hostel, in de tuin, inmiddels mijn vaste hang-out. We proostten met blikjes bier. 'Leef het leven,' zei Sjaak met zijn Brabantse accent. Vanonder zijn baseballpetje stak een lange grijze paardenstaart. Zijn roodwitte leren motorjack was verweerd en vuil. Sjaak oogde rustig en ontspannen, zonder een spoortje haast of stress.

Soeverein leunde hij achterover. 'Ik ben alweer drie jaar onderweg, Paul. Stress, haast, verplichtingen – ik ben de betekenis van die woorden vergeten. Ik slaap in mijn slaapzak onder de sterren en mijn enige zorg is: hoe houd ik de tank gevuld?' Met een boogje gooide hij zijn lege bierblikje in een emmer. Nog raak ook.

Sjaak wilde mijn aluminium zijkoffers zien. Hij was een purist als het ging om het benutten van elke vierkante centimeter op de motor. Voor zijn R1 had hij op maat een indrukwekkend lelijke kist laten bouwen. Met een beden-

kelijk gezicht haalde hij mijn cowboylaarzen en mijn dure Paul Smith-shirtjes tevoorschijn. Streng blik. ‘Wat ben je van plan? Je gaat op reis, niet op vakantie. Je bent een biker, geen dandy.’

Met een taxi arriveerden we een dag later op het vliegveld. Formulier hier, stempel daar – en de Guzzi mocht mee. Hij stond op het aanvoerterrein van de douane, verpakt in een houten kist. We keken elkaar aan. We grijnsden. Met een paar harde karatetrappen sloopten we de kist, de houtjes vlogen in het rond. Daar stond hij, blinkend in de poolzon: mijn reisgenoot van tweehonderdertig kilo onverwoestbaar staal. Ik wreef over de tank, gaf een kus op de koplamp en kneep even in het zadel.

Keurend liep Sjaak om de motor. ‘Hoe klinkt-ie?’

Ik verbond de draadjes naar de accu. De motor had nu stroom. Ik ging op het zadel zitten. Stopte de sleutels in het stopcontact. Opende beide chokes. Mijn duim raakte de startknop en de Guzzi kwam happend naar lucht en schuddend op de middenbok tot leven. Het stuur trilde hevig. Met mijn hak zette ik de motor in de eerste versnelling. Ik liet de koppeling voorzichtig opkomen en gaf een beetje gas – Guus pakte mooi op. Ik had aardig wat geld gestoken in de revisie. De cilinders, zuigers en de cardanaandrijving waren nieuw. Nog nooit had de motor zo goed gelopen. Ik reed over het terrein en balde mijn vuist. *We gaan het doen, Guus*, riep ik buiten zinnen. *We gaan het doen!*

Sjaak joelde en stak beide duimen op.

Samen reden we terug naar het hostel over Airport Road, richting het centrum. Daar namen we afscheid. Sjaak zou over een dag vertrekken naar Siberië. Hij gaf me een high five.

‘Let’s roll, Paul. Let’s rock and roll.’

## 2

**G**looiend asfalt, vierhonderd kilometer lang: de Parks highway naar Fairbanks was me genadig. Op mijn eerste rijdag deed de Guzzi wat hij moest doen; het mooie, ronde geluid van de pompende zuigers kalmeerde me. Ik passeerde Mount McKinley, met zijn 6100 meter de hoogste piek in Noord-Amerika. Een koude wind schuurde langs mijn gezicht.

Bij een benzinepomp met een verlaten restaurant in de vorm van een iglo wilde ik tanken. *Sorry, we’re closed*, las ik op een bordje dat kraakte en wiegde in de wind. Verderop zaten twee kerels voor hun campers in de zon.

‘Benzine nodig?’ riep er een.

Ik knikte spijtig.

‘De pomp gaat pas over een week open.’

Ik slikte.

Hij glimlachte en wenkte. Met mijn benen los reed ik naar hem toe.

‘Don’t worry. Ik vul de tank wel even bij.’

Ik kreeg vijf liter benzine. Gratis. Met een mok koffie erbij. Hij stelde zich voor als Budd, zijn maat heette Jesse. Ik klapte de motor op z’n zijstandaard. Het tweetal werkte in de Golden Zone goudmijn, drie kilometer landinwaarts. De weg ernaartoe waren ze sneeuwvrij aan het maken – op sommige plekken lag het twee meter hoog. ‘We gaan proefboringen houden in een nieuwe schacht,’ zei Budd. ‘Het belooft een goed jaar te worden.’

‘Jullie zijn echte gold diggers,’ zei ik.

Hij glimlachte. ‘Mijn ex-vrouw is een gold digger. Ik ben een gold *miner*. Mooi vak, hoor. Je werkt drie maanden per jaar en de rest van de tijd drink je champagne.’

‘Ja, wás dat maar zo,’ bromde Jesse, kauwend op kauwgom. Met een cowboyhoed beschermde hij zijn gezicht tegen de felle zon. ‘De goudprijs staat erg laag. Als we dit jaar uit de kosten komen, ben ik al blij.’

Ik zei dat ik vooral droomde van die ene klomp goud.

‘Keep on dreaming,’ zei hij laconiek. ‘Je moet tegenwoordig diep graven om op een rijke goudader te stuiten. Kost klauwen met geld.’

Naast Budd’s tuinstoel stond een shotgun. ‘Twaalfschots,’ zei Budd achteloos. ‘Vlakbij de mijn stroomt een rivier. Vandaag hebben we daar drie beren gezien, jagend op zalm.’

Mijn gezicht betrok. Beren. Ik moest niets van beren hebben. Zelfs in Artis bleef ik nog op gepaste afstand. Budd hield zijn wapen stoer voor zijn borst. ‘Eentje heeft jonkies. Dan moet je helemáál op je hoede zijn.’

Ik bedankte de heren voor de benzine en de koffie en draaide de Parks highway weer op. De zon stond laag en wierp lange schaduwen. Hotels waren hier ver te zoeken, maar na een uurtje rijden vond ik een benzinepomp. Langs de kant van de weg zette ik mijn koepeltentje op. Ik kookte water op mijn brander voor koffie. Naast me holde een specht een boom uit: *tok-tok-tok-tok*. Toch even een ander geluid dan een claxonnerende Amsterdamse taxi.

Fairbanks, de tweede stad van Alaska, was geen plek om lang te blijven. In een outdoor store kocht ik een waterdichte Pelicankoffer voor mijn digitale camera, twee tienliter jerrycans en een grondzeil dat ik kon gebruiken als

regenhoes voor de Guzzi. Ik tankte even buiten de stad. De bediende van het pompstation was een biker pur sang, tatoeages op beide armen, zwarte boots, hoofddoekje en ringen om elke vinger. Naast het kantoortje stond zijn Harley Davidson, een *Fat Boy* met extra dikke banden. ‘Ain’t she sweet,’ zei hij zangerig. ‘Riding on it is better than sex.’

Zou deze telg van Fairbanks werkelijk het verschil weten?

Ik reed langs bergen, meren en rivieren. Hoe verder ik naar het noorden reed, hoe desolater de route werd. Bij Livengood, honderd kilometer verder, hield het asfalt plotseling op. Hier begon de Dalton highway. Rechts stond een bord: *Deadhorse, 470 miles*. Het was doorzeefd met kogels. Ik besloot hier even te pauzeren. Leunend tegen de motor rookte ik een sigaret. De vallei beneden me was een groene zee van dennenbossen, met er doorheen een brede rivier met zijtakken. Ik dacht aan Nederland, aan het afscheid op Schiphol. Daantje was er. Ze was mijn halfzus, maar ik kende haar sinds de wieg. We waren close. Toen ik voorbij de douane was, stond ze roerloos achter het afscheidingslint; ze wist niet goed of ze nou blij voor mij moest zijn of verdrietig voor zichzelf. Mijn stiefvader was er natuurlijk. Hij had een veel te dure laptop gekocht om mijn reis via mijn weblog en Google Earth te kunnen volgen. ‘Ik blijf je in de gaten houden, zoon.’ Peter, mijn broer, wipte even over vanuit zijn werk. Broederlijke omhelzing. Ook nog twee oude liefdes, Marije en Ilana. En mijn favoriete oom en een handvol van mijn beste vrienden. Maurice had ik de laatste acht jaar vrijwel elke dag gezien. *Studio M*, zijn architectenbureau aan de Weteringschans, stond tegenover mijn souterrainwoning. Jarenlang speelden we aan het einde van de middag Barricade, met een flesje rode wijn erbij. Soms vloog het bord door zijn studio. Ik won veel, maar verloor niet graag.

Met de punt van mijn laars drukte ik mijn sigaret uit en schoof er voor de zekerheid een hoopje zand overheen. Een bosbrand wilde ik niet op mijn geweten hebben. Ik gleeed in mijn handschoenen, startte de motor. In de verte zag ik donderwolken.

Rond drieën in de middag bereikte ik de oever van de Yukonrivier. Een golvend tapijt van stromend water voerde boomstammen mee alsof het luciferhoutjes waren. Een schuin aflopende brug met betonnen pijlers, tweehonderd meter lang en zeker vijftien meter hoog, scheidde me van de overkant. Op mijn helm en op de schouders van mijn doorweekte motorjack hoorde ik de regen tikken. Ik stapte van de motor en inspecteerde het wegdek van de brug. Dat waren tot mijn verbazing houten planken, spekglad en vol gaten met opstaande splinters, zo groot als speerpunten. Als ik de voor- of achterrem alleen al zou aantikken, kon ik in een slip raken. Daar leek 't me de dag niet voor.

Terwijl ik terugliep naar de motor zag ik vanaf de weg alleen de eerste rij dennenbomen. De rest van het landschap werd door een dikke laag mist aan mijn oog onttrokken. Uren geleden had ik nog een tegemoetkomende truck gezien, glibberend door de modder. Daarna was het angstig stil gebleven op de Dalton highway. En de benzinetank stond al een tijdje op reserve.

Ik wist dat er na deze brug, een kilometer of vier verder, een truckerscafé met een benzinepomp moest zijn. Ik móest over dit glibberige hout. Voorzichtig reed ik de brug op, in de eerste versnelling, remmend op de motor. Onder me hoorde ik de rivier kolken. Ik liet me verleiden en keek over mijn rechterschouder naar de wildstromende watermassa. Ik kon net een gat ontwijken. Het stuur schraapte langs de reling. *Fuck!* Nerveus dirigeerde ik de Guzzi naar de overkant. Ik was hier niet op gebouwd, de brug gelukkig wel.

Een kwartiertje later stapte ik het café-restaurant binnen. Het zat redelijk vol – een man of vijftien aan een lange tafel aten patat en hamburgers. Rugzakken stonden naast hun stoelen. Vreemd, die drukte. Op de parkeerplaats had ik alleen een truck gezien. Het eerste dorp lag dik tweehonderd kilometer verderop. Nou ja, dorp, Coldfoot was niet meer dan een nederzetting met elf zielen. En Livengood, ook zo'n speldenprik op de landkaart, lag honderdvijftig kilometer terug. Hoe waren deze mensen hier gekomen?

De barman, een jonge bodybuilder met vetkuif, zag er Indiaans uit. Ik bestelde een dubbele hamburger en ging naar het toilet. Halverwege de gang bleef ik staan. Witte krijtstrepen op het tapijt, de contouren van een enorme kerel. In het midden lag een opgedroogde plas bloed. Een *crime scene*. Peinzend liep ik het toilet binnen. Een moord? Hier?

Ik vroeg de barman naar die forensische krijtstrepen. 'We zijn pas eergisteren weer geopend, na acht maanden barre winter,' legde hij uit. 'We kwamen binnen en de hele keet lag overhoop. Stoelen kapot, tafels in tweeën, potten en pannen in de keuken over de grond. Zelfs het vloerkleed was losgetrokken.'

Ik knikte begrijpend. 'Een plunderaar.'

De barman schudde zijn hoofd. 'Een grizzly. Een grizzly was hier binnengedrongen! In een wanhopige zoektocht naar voedsel had-ie de hele boel kort en klein geslagen. Niks gevonden. Daarna besloot hij hier zijn winterslaap te houden. Zo troffen we hem aan, snurkend. Om veiligheidsredenen heeft een jager hem van dichtbij doodgeschoten. Eén kogel in z'n kop was genoeg. We hadden geen andere keus. Een drie meter grote grizzly in je tent is niet bevorderlijk voor de klandizie.' De barman slofte naar de keuken.

Een beer in een slechte bui is een nietsontziende moordmachine. Eén klap en je kop vliegt eraf. Was ik veilig op de motor? Een beer ruikt je op een kilometer afstand. En in volle sprint trekt hij sneller op dan die oude Guzzi.

De barman zette een kingsize hamburger voor me neer en schoof zelf ook aan. Hij stelde zich met een ferme handdruk voor als Yoshua, de Mexicaan. Uit zijn mondhoek stak een houten prikker. Ik vroeg hem naar zijn klandizie. Het ging om een groep wandelaars, zei hij. Door het slechte weer van de afgelopen dagen hadden ze besloten de trektocht langs de Yukonrivier vroegtijdig af te breken.

Hoe verzeilt een Mexicaan in een uithoek van Alaska?

‘Geld,’ zei Yoshua kortaf. ‘Ik verdien in vijf maanden genoeg om het hele jaar door te komen. Ik kan zelfs mijn moeder in Mexico onderhouden. And what about you, amigo?’ Ik vertelde hem over mijn reisplan: met de motor door de Amerikaanse continenten, van het noordelijkste noorden tot het zuidelijkste zuiden.

‘Ik zoek goud. Om die droom te bekostigen.’ Ik lachte erbij. Hij ook – waarschijnlijk uit beleefdheid. Ik nam een hap van mijn hamburger. Het ding droop aan alle kanten van ’t vet.

‘Waar is je pistool?’ vroeg de Mexicaan.

Ik keek verrast op.

‘This is bear country, you know.’

‘Ik heb geen pistool nodig.’

Hij draaide zich om naar de overige klanten: ‘Hey guys, wie van jullie heeft een wapen op zak?’ De vijftien wandelaars staken zwijgend de hand omhoog. De Mexicaan draaide zich voldaan naar mij om. ‘You see?’

Ik had een steeksleutel 22. Daarmee kun je iemand een doodklap verkopen, probeerde ik.

‘Voor een beer is alles wat beweegt voedsel,’ doceerde

hij. ‘Ook een motorrijder. Zo kan ik je niet laten gaan. Kom maar mee.’

Ik volgde hem naar zijn slaapvertrek. Op de vloer lag een oud matras. Aan de muur hing een dartbord met een jagerswerpmes in de roos. Hij haalde een boekje uit een lade met de titel *Bear tales*. ‘Gaat over mensen die aanvallen van beren hebben overleefd. Heavy stuff.’

Ik bladerde er doorheen. Het boekje stond vol met huiveringwekkende getuigenissen. Snel las ik een verhaal over een vrouw die in haar eentje de kampeerplek had verlaten voor een korte wandeling. Ze zag bij een riviertje een berenwelp staan, en was uit angst voor de moederbeer als een idioot weggerend. Foute boel, dan komen ze juist achter je aan. Dat wist zelfs ik. De beer had haar na een korte achtervolging tegen de grond gesmakt. Instinctief was ze in de foetushouding gaan liggen en hield zich doodstil. Dat redde haar leven. De beer nam alleen een hap uit haar kuitbeen en bovenarm. *A bear chewed on my bones!*

De Mexicaan had iets gevonden. Een minipistool, zo groot als mijn hand. Ik schoot in de lach, en mompelde dat ik me veiliger voelde met mijn steeksleutel 22.

Hij keek me vermoeid aan. ‘Amigo. Dit is een tweeschots Derringer .45. Daar schiet je kanonkogels mee af. *This is a bear killer.*’

Hij had het pistool geladen met twee kogels. Tot zijn spijt konden we de vuurkracht niet testen, omdat hij de dag ervoor alle andere munitie had verschoten. Hij hield de ‘berendoder’ voor zich, richtte laag, haalde denkbeeldig de trekker over en riep: ‘BENG!’ Hij keek me streng aan. ‘Richt op zijn poten. Door de terugslag raak je zijn kop. Hopelijk.’

Hij woog het pistooltje in zijn hand. ‘En als je mist, gebruik de tweede kogel dan voor jezelf.’

Hij overhandigde de Derringer. Ik mocht het wapen